

■ Microfruits lansează o ofertă de preluare obligatorie pentru 13,8% din Armătura Cluj
PAGINA 2

■ Antonio Costa, Consiliul European: "Tranziția energetică - principala noastră sarcină"
PAGINA 2

■ Raport ECA: Fondul UE pentru inovare ratează țintele și blochează zeci de miliarde de euro
PAGINA 3

■ Bugetul pentru programele de prevenție și screening crește la 1,2 miliarde lei
PAGINA 10

■ Patriarhia Română avertizează asupra fraudelor online care folosesc abuzul imaginii Bisericii
PAGINA 10

■ Investigație FTM: Băncile europene pariază pe Palantir, în ciuda riscurilor pentru valorile democratice
PAGINA 11

GRAM AUR = 667,5562 RON

FRANC ELVEȚIAN = 5,5830 RON

EURO = 5,0959 RON

DOLAR = 4,4420 RON

TEORIA DOBÂNZII

O analiză structurală a datoriei, capitalului și fragmentării globale de Florian Goldstein (MAKE)

Blocul African (AfCFTA) - Integrare sub presiunea demografică

Dosar în Serial BURSA - Analiza blocurilor economice (Episodul 9)

COORDONATORUL STUDIULUI:
FLORIAN GOLDSTEIN

După ce am analizat blocurile consolidate din America, Europa și Asia, acest al nouălea episod se concentrează pe AfCFTA (African Continental Free Trade Area). În februarie 2026, acesta reprezintă cea mai mare zonă de liber schimb din lume după numărul de state participante (54), fiind un proiect născut din dorințele politice, ei dintr-o necesitate biologică: Africa trebuie să hrănească și să angajeze o populație care va ajunge la 2,5 miliarde de oameni până în 2050.

Arhitectura AfCFTA nu vizează doar eliminarea tarifelor, ci crearea unei piețe unice continentale pentru bunuri și servicii, sprijinită de:

- Protocolul privind Mișcarea Liberă a Persoanelor;

- Sistemul Panafrican de Plăți și Decontări (PAPSS) - menit să elimine dependența de dolar în comerțul intra-african.

1. Situația la zi: De la acord la operaționalizare

Lansat oficial pentru tranziția în 2021, AfCFTA a atins în 2026 o fază

critică de implementare. Comerțul sub noile reguli de origine este acum realitate în sectoare cheie precum cel auto, agricol și farmaceutic. (vezi tabelul 1.1)

2. Pilonul financiar: Sistemul PAPSS

AVERTISMENT
Dosarul în Serial - „Analiza blocurilor economice” - se adresează publicului specializat al ziarului BURSA, fie că sunt investitori, fie că sunt manageri sau decidenți administrativi ori politici, fără să fie exclusă și pe cei care vor să se specializeze, dispuși să parcurgă o literatură (uneori juridică sau cibernetică, tabelară) bazată pe surse de primă mână.

Una dintre cele mai mari bariere în Africa a fost necesitatea de a converți monedele locale în dolar sau euro pentru a face schimburi între țări vecine.

Sistemul Panafrican de Plăți și Decontări (PAPSS): În 2026, acest sistem permite unei firme din Nigeria să plătească un furnizor din Kenya în Naira, acest pas primind echivalentul în Șilingi, instantaneu.

Impact: Economisirea a peste 5 mi-

liarde USD anual în costuri de conversie valutară. (Sursă: Afreximbank Report 2025)

3. Presiunea Demografică: Motor și Risc

Spre deosebire de UE sau China, care se confruntă cu îmbătrânirea populației, Africa are o medie de vârstă de 19 ani.

Motor: O forță de muncă imensă și o piață de consum în expansiune rapidă.

Risc: Dacă AfCFTA nu accelerează industrializarea, presiunea demografică se va traduce în instabilitate socială și fluxuri migratorii masive.

4. Implicații pentru România

Opportunități:
Exporturi Agricole și Tehnologie: România are un avantaj competitiv în furnizarea de expertiză agricolă, îngrășămintelor și utilităților pentru securitatea alimentară a Africii (ex: Egipt, Nigeria, Algeria).

Sectorul IT și Digitalizarea: Experiența românească în e-governance și fintech poate fi exportată în statele africane care „ard etapele” tehnologice.

(continuare în pagina 4)

„În piețele financiare nu există câștiguri rapide și sigure”

(Interviu cu Gabriel-Ioan Avrămescu, prim-vicepreședintele Autorității de Supraveghere Financiară, coordonatorul Sectorului Instrumente și Investiții Financiare - prima parte)

● „Fenomenul ofertelor înșelătoare nu este nou, însă mediul online a amplificat semnificativ dimensiunea lui” ● „Cea mai eficientă protecție a investitorilor nu este o sancțiune sau o regulă, ci capacitatea lor de a înțelege riscul” ● „Fraudele de investiții reprezintă una dintre principalele cauze ale pierderilor financiare pentru investitorii individuali din Uniunea Europeană, potrivit mai multor analize publicate de ESMA”

Dacă o ofertă de investiții promite câștiguri mari fără a explica riscurile sau fără a prezenta informații clare despre companie, trebuie tratată cu maximă prudență, spune Gabriel-Ioan Avrămescu, prim-vicepreședintele Autorității de Supraveghere Financiară (ASF), coordonatorul Sectorului Instrumente și Investiții Financiare, într-un interviu acordat ziarului BURSA. Potrivit domniei sale, educația financiară nu

este doar un subiect teoretic, ci are consecințe concrete asupra modului în care oamenii economisesc, investesc și își gestionează riscurile. Astfel, un investitor informat nu este doar mai protejat, ci contribuie și la stabilitatea pieței.

„O piață de capital solidă se construiește pe doi piloni: reguli clare pe de o parte, dar și investitorii informați care înțeleg riscurile, drepturile și obligațiile care le revin în urma unei investiții”, afirmă Gabriel-Ioan Avrămescu.

Reporter: Această investiție s-a extins semnificativ în ultimii ani, în principal prin intermediul platformelor online și al aplicațiilor de tranzacționare, astfel încât accesul la instrumente financiare complexe este tot mai facil. Cum se schimbă riscurile pentru investitori în acest context?

Gabriel-Ioan Avrămescu: Accesul la investiții este astăzi mai simplu ca niciodată. Paradoxul este că, în același timp, riscurile devin uneori mai greu de identificat. Accesul la investiții în România s-a simplificat considerabil în ultimii ani, în special datorită digitalizării serviciilor financiare. Dacă în trecut investițiile pe piața bursieră presupuneau proceduri mai complexe și o investigație în profunzime relativ ridicată, în prezent un investitor poate deschide un cont de tranzacționare online în timp scurt și poate începe să investească cu sume relativ mici (e.g. Fidelis).

A CONSEMNAT ANDREI IACOMI
(continuare în pagina 9)

„Într-o piață tot mai complexă, primul gest de protecție pentru investitori rămâne verificarea entității prin care investește”

GABRIEL-IOAN AVRĂMESCU, prim-vicepreședintele ASF

În fotbalul românesc, frică și obediență

Realegera lui Răzvan Burleanu pentru al patrulea mandat la conducerea Federației Române de Fotbal nu este o surpriză. Este, mai degrabă, o confirmare brutală a unei realități: pe care lumea fotbalului românesc o evită cu obstinație: refuzul schimbării, din teama viciului de a nu pierde influența, privilegiile și controlul. Nu vorbim despre performanță. Nu vorbim despre reformă. Vorbim despre conservarea unui sistem închis, în care votul nu este o expresie a competenței, ci a dependenței.

Ceea ce s-a întâmplat în Adunarea Generală nu seamănă cu un proces democratic, ci cu o formalitate rigidă, în care rezultatul era cunoscut de dinainte. Contracandidații lui Burleanu, Elie Ștefan Drăgan, nu doar că nu aveau șanse reale, dar nici măcar nu a fost lăsat să își exercite dreptul elementar de a vorbi. Blocarea discursului unui can-

didat nu este un accident procedural. Este un simptom.

Un simptom al unui sistem care nu tolerează disidența. Care nu acceptă întrebări. Care nu permite alternative. Momente în care pare să intervină pentru a scoate din sală un candidat, la președinția federației spune mai mult decât orice discurs despre „strategie” sau „cooperare”.

Replica din sală - „Nu ne e frică! Voiam că așa vrem!” - e o teorie care mai sinceră radiografie a fotbalului românesc. Pentru că exact asta trădează: frica.

Nu este nevoie să afirmi că nu ți-e frică, dacă nu ți-e. În spațiile votului masiv nu s-a convingerea, ci reflexul de conservare. Cluburi dependente de finanțări, structuri locale conectate la centre de putere, oameni care știu că orice schimbare ar putea însemna pierderea accesului la resurse.

(continuare în pagina 11)

DAN NICOLAE

Războiul din Iran pune sub presiune creditarea globală

Fluxul global de creditare este pus în pericol din cauza nescutului crescut al petrociapului și al fondului preliminar războiului din Iran, avertizează o analiză semnată de Ryan Smith și publicată de OilPrice.com, preluată de Zero Hedge, care susține că exact creditul prin care profită unele petroliere ale statelor din Golf se întorc în piețele financiare internaționale riscă să fie fracturat într-un moment în care lichiditatea este deja mai prețioasă decât oricând.

Potrivit sursei citate, dacă până acum atenția publică a fost capată aproape exclusiv de explozia petrolului și gaze, nu s-a reușit încă să se pună în mișcare în România angajările globale, acolo unde războiul din Iran amenință să lovească nu doar în costul energiei, ci și în însăși alimentația și cea a piețelor. Ideea centrală este că statele petroliere din Golf nu sunt doar exportatori de hidrocarburi, ci și furnizori majori de capital pentru sistemul financiar internațional, iar atunci când veniturile lor se compr-

mă, când infrastructura lor energetică este atacată, când băncile și centrele lor financiare devin ținte militare și când investitorii încep să fugă spre refugii mai sigure, nu se produce doar o criză regională, ci se conturează riscul unui blocaj de credit la scară mondială.

Analiza citată menționează că Fitch Ratings s-a arătat încă din 5 martie că monarhiile din Golf ar putea absorbi un șoc doar în scenariul în care Strămoșii Hormuz ar rămâne efectiv închisă mai puțin de o lună și

nu ar exista daune majore la suprastructura energetică, dar aceste premii se pot tot mai fragil pe măsură ce conflictul se prelungește și se extinde.

Aici intervine dimensiunea adevărat periculoasă a subiectului: petrociapul nu înseamnă doar bani proveniți din petrol, ci și stabilitatea financiară pe care acești bani au furnizat-o decenii la rând.

GHEORGHE IORGEOVANU
(continuare în pagina 3)

IPOTEZE DE WEEKEND

Lacul lebedelor negre

Fie că este conștient, fie că nu, deja prea puțin mai contează, Donald Trump, „cel mai puternic om al planetei”, răătăcește haotic în labirintul oglinzilor deformante, construit pe jumătate de el însuși, din resursele inepuizabile ale mega-ego-ului său, iar pentru cei mai rămâne, victima celor care i-au făcut cadou mandatul 2 la Casa Albă, hoțărâți să profite, fără nici o rețineră, fără nici o constrângere morală sau de

altă natură, din plin, de puterea marionetei ce ține în mână Marele Sigiliu al Statelor Unite. În libretul baletei Lacul Lebedelor, pentru care Cezarova a scris nemuritorul său muzică, genul răsturnat, cel responsabil pentru „construirea labirintului”, este Von Rothbart (Barbă Roșie). Victima manipulațiilor sale, menite să ascundă adevărul și, mai rău, să prezinte falsul drept adevăr, este Prințul Siegfried. Un tânăr abia ajuns la cei

21 de ani nece surse declarării sale oficiale ca „matur”. Adică, bun de înșurat! Instrumentele manipulației, cele două intruchipări ale feminității: Odete și Odile. Prima, fata cea bună, transformată de puterile malefice ale lui Rothbart în lebdă pentru a nu se putea căsători niciodată cu Siegfried. A doua, fata cea rea, nu doar pentru că este fca tatălui său și participă la scenariul înșelării lui Siegfried din ascultare filială, ci și pentru că este interesată să dobindească trofeul căsătoriei princiare cu Siegfried. De

unde știm că scenariul acesta are ceva de a face cu ceea ce se întâmplă sub ochii noștri, în aceste zile, în confruntarea dintre Iran și Statele Unite-Insule? De la cineva a căruia profesie și funcție, la cel mai înalt nivel în instituțiile de informații americane, presupune totuși stăpânirea artei de a distinge fărâgii între adevăr și falsul adevăr al oglinzilor deformante așezate de alții în fața realității: Joe Kent, Directorul Central Național pentru Contraterorism.

(continuare în pagina 11)

CORNEL CODINĂ